

MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU THỰC NGHIỆM VỀ TÁC ĐỘNG CẤU TRÚC THỊ TRƯỜNG NGÂN HÀNG ĐẾN HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM

**Empirical research model on the impact of banking market structure
on the performance of Vietnamese commercial banks**

VƯƠNG ĐỨC HOÀNG QUÂN
LÂM THỊ ANH ĐÀO

*M*ục tiêu của nghiên cứu đề xuất mô hình thực nghiệm đo lường tác động của cấu trúc thị trường ngân hàng đến hiệu quả hoạt động của các ngân hàng thương mại Việt Nam. Trên cơ sở phân tích, thống kê, tổng hợp, đánh giá các nghiên cứu thực nghiệm tại Việt Nam và các nghiên cứu nước ngoài tại nhóm các nền kinh tế mới nổi, các quốc gia đang phát triển về tác động của cấu trúc thị trường đến hiệu quả hoạt động của các ngân hàng kết hợp xem xét vai trò của chất lượng thể chế, từ đó đề xuất mô hình thực nghiệm để đánh giá tác động của cấu trúc thị trường đến hiệu quả hoạt động của các ngân hàng thương mại Việt Nam.

Từ khóa: cấu trúc thị trường ngân hàng, hiệu quả hoạt động, chất lượng thể chế.

This study uses to propose an empirical model to measure the impact of banking market structure on the performance of Vietnamese commercial banks. Based on analysis, statistics, synthesis, and evaluation of empirical research in Vietnam and foreign research in the group of emerging economies and developing countries on the impact of market structure on the operational efficiency of banks combined with considering the role of institutional quality, the article proposes an empirical model to evaluate the impact of market structure on the performance of Vietnamese commercial banks.

Keywords: banking market structure, performance, institutional quality.

1. Đặt vấn đề

Hệ thống ngân hàng Việt Nam hiện nay phát triển đáng kể so với thời điểm chuyển đổi từ hệ thống ngân hàng một cấp sang hai cấp năm 1990. Từ hệ thống ngân hàng gồm có Ngân hàng Nhà nước và bốn ngân hàng thương mại nhà nước chi phối gần như toàn bộ thị trường cho vay lẫn thị trường tiền gửi, hệ thống ngân hàng hiện tại có hơn 30 ngân hàng thương mại Việt Nam. Năm 2022, mặc dù gia tăng số lượng ngân hàng trong hệ thống, nhưng bốn ngân hàng

thương mại nhà nước Việt Nam chiếm thị phần rất lớn trong hệ thống ngân hàng. Theo đó, bốn ngân hàng Agribank, BIDV, Vietinbank và Vietcombank chiếm 54,99% thị phần tổng tài sản, 61,83% thị phần tổng tiền gửi và 56,80% thị phần tổng cho vay trong hệ thống ngân hàng Việt Nam. Ngoài ra, từ sau khi Việt Nam gia nhập Tổ chức

Vương Đức Hoàng Quân, PGS.TS., Viện Khoa học an toàn và vệ sinh lao động; Lâm Thị Anh Đào, ThS., Trường đại học Tài chính - Marketing.